

Vilja hava veruligar samráðingar

Fakfeløgin í verkfalli góðtaka ikki umberingarnar hjá Landsstýrinum fyri ikki at gera sáttmála

Í mars- og aprilmánað 1987 gjørdur økonamafelagið, fysioterapiefelagið, ergoterapiefelagið og laborantfelagið sáttmála við Føroya Landsstýrið. Landsstýri kravdi, at hesin sáttmáli skuldi ganga út 1/6-88, og at hesin «danski» sáttmáli skuldi verða avloystur av serføroyskum sáttmálum, ið vóru gjørdir millum ávíkavist tær føroysku deildirnar innan hesi feløg og Føroya Landsstýri.

Hetta hildu vit vera rimiligt og játtaðu at stila imóti at gera ein serføroyskan sáttmála, ið skuldi avloysa tann gamla «danska» sáttmálan, tá hesin gekk út 1/6-88.

Nakað áðrenn ársskið 1987-1988 byrjaðu feløgin at umseta teir donsku sáttmálarnar til føroyskt og broyttu teir nakað, so teir passaðu til viðurskiðini her á landi, viðvíkjandi arbeiðstíð, yvirtíð, frídegnum v.m. 2/6-88 vóru vit á fundi í Føroya Landsstýri við Súsannu Danielsen, deildarleiðara og boðaðu henni frá, at arbeiðið við at umseta sáttmálarnar v.m. fór ikki at vera klárt fyrr enn aftan á summarfrítíðina, og varð tí semja um at byrja samráðingarnar 7/10-88. Á hesum fundi spurdu vit Súsannu Danielsen, um hetta ikki var ov nær Løgtingsvaldegnum. Svárið varð, at tað bilti ikki.

Undir sáttmálasamráðingunum við Føroya Landsstýri, ið vóru 24/10, vistu vit á, at vit eru aftur útsigld lönarliga og handaðu Landsstýrinum eitt skriv, ið vísir lönargongdina hjá ymsum lönarbólkum í árunum 1975-87.

Hesi töl eru tikin úr ársfrágreiðingini fyri Føroyar. Orsøkin til at vit hava roknað lönarvøksturinn út í júst hesum tíðarskeiði er, at um hetta mundið varð Sjúkrahúsværk Føroya yvirtikið av Føroya Landsstýri. Um vit skulu rokka upp á sama støði lönarliga, sum teir føroyskt løntu bólkarnir, skulu vit hava eina lönarhækkun, ið svarar til 4,5% um árið, rokna út frá einum laboranti á 20. lönartrini. Harumframt eiga vit ikki at gloyma, at tað danska sáttmálaúrslitið pr. 1/9-88 umfatir ein arbeiðstíma niðurskurð, sum í peningi svarar til 2,63%.

Landsstýrið sytti fyri at samráðast um lönarþurningin, hetta eina mest tí at sáttmálarnir hjá øðrum bólkom innan sjúkrahúsværkið ikki ganga út fyrr enn 1/6-

1989, og hesi feløg tiskil ikki fara at samráðast um lön fyrr enn tá.

Fyri at sleppa undan verkfalli, ið varð fráboðað at byrja 2/11, fekk Føroya Landsstýri semingsmann upp í leikin. Á semingsfundinum, ið var 1/11 setti semingsmaðurin fram uppskot, sum bar í sær, at vit fóru inn í lönartálvurnar fyri Føroyskar tænaðumenn og gav limunum ein lönarbata millum 0,6 og 1,3%. Hesum uppskoti havnaðu feløgin.

Siðan gingu 3 vikur, har einki samband var partanna millum.

22/11 boðaði Landsstýrið til fundar, bert fyri at seta sama uppskot fram, ið var frammi semingskvöldi 1/11, nevniliga at feløgin skuldu fara inn í lönartálvur fyri Føroyskar Tænaðumenn á sama lönartrini sum nú.

— Ella at feløgin skuldu framleingja áðurgaldandi «danska» sáttmálan fram til 1/6-1989, tó við tí fráviki, at limirnir ikki skuldu fáa tann timaniðurskurð, ið limirnir í Danmark hava fingið, (í Danmark varð arbeiðstíðin sett niður frá 39 timar til 38 timar pr. 1/9-88). Hesin timaniðurskurður svarar til 2,63% av lønini.

Sambært fyrilissáttmálan avgjördu vit 28/3-87 at fara yvir til serføroyskan sáttmála 1/6-88, og kundu vit tá ikki góðtaka uppskotið hjá Føroya Landsstýri, um nú at halda á fram eftir donskum sáttmála.

Landsstýrið hevur fært fram, at hagtølini, ið vit hava tikið úr ársfrágreiðingini fyri Føroyar eru skeiv.

Vit hava havt fyrispurning á Hagdeildini viðvíkj-

andi hagtølum teirra, og hava haðani fingið at vita, at lönargongdin hjá tí bólki (føroyskir assistentar), ið vit sera natúrliga hava samanborið okkum við, hevur verið, sum vit hava fært fram og afturvisa tiskil «pástandin» um, at dokumentation okkara ikki er í lagi.

Landsstýrið hevur fært fram, at tað ikki viðurkennir nakað prinsipp um, at tað skal verða samsvar millum allar lönarbólkar.

Til hetta er at viðmerkja, at tað frá okkara sjónarmiði er heilt natúrligt at sammeta okkum við aðrar líknandi starvsfólkabólkar, ið eru löntr eftir føroyskum sáttmálum; serliga tá tað snýr seg um lønina.

Løgmaður førir fram, at sitandi landsstýri virkar sum eitt sokalla «forrætningsministerium», og at hann ikki heldur seg hava

I seks vikur hevur verkfallið verið á Landssjúkrahúsinum og hinum báðum sjúkrahúsum í landinum

nakra heimild at geva okkum nakra lönarhækkun og framførir somuleiðis, at hetta vildi verði at lagt seg uppi tær sáttmálasamráðingar, ið verða komandi summar. Hetta meta vit er at «blanda tingini» saman.

Vit eru í sáttmála samráðingum við landsstýri nú og krevja, at landsstýrið tekur lönartrætuna í álvara og tekur stig til at loysa lönarþurningin. At vit og onnur fakfeløg skulu samráðast við landsstýri næsta ár, hevur als einki við núverandi samráðing at gera.

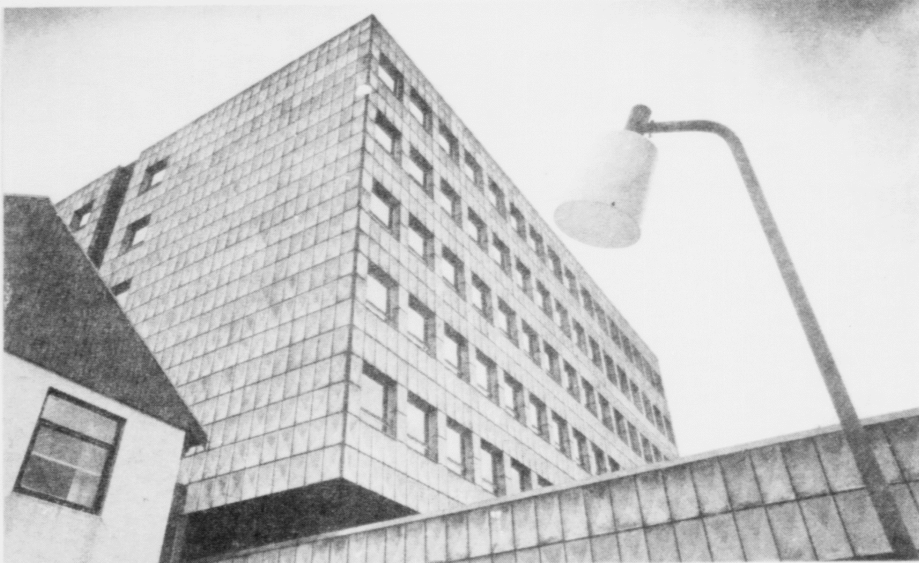
Vanligt er at samráðast við teir ymsku partarnar á arbeiðsmarknaðinum, so hvørt sum sáttmálarnir ganga út. Okkara sáttmálar við landsstýri gingu út 1. juni 1988, og krevja vit at landsstýrið viðurkennir okkum sum sjálvsstöðugar samráðingartarnar, sum landsstýrið hevur skyldu til at samráðast við viðvíkjandi øllum sáttmálasamráðingum og sjálvsagt eisini um lønina.

Vit góðtaka ikki møguleg samráðingarslit við sáttmálasamráðingarnar komandi ár sum umbering fyri ikki at vilja samráðast nú. Vit krevja, at landsstýrið nú tekur verkfalli í álvara og kallar inn til veruligar samráðingar, so fríður aftur kann valda innan sjúkrahúsværkið til gagn fyri allar partar.

Mariann Patursson,
Føroyskar økonómur

Karin Djurhuus,
Føroyskir fysioterapeutar

Hanna á Reynatúgvu
Føroyskir ergoterapeutar
Katrina Maria Johannesen
Før. sjúkrahúslaborantar

Laborantar, fysioterapeutar, ergoterapeutar og økonómur vilja hava samráðingar við Landsstýrið, so endi fæst á verkfallinum